

Posudek diplomové práce

JUDr. Milan Tomeš

Studentka slečna Jana Šindelářová, dále jen studentka, si zvolila téma své diplomové práce „Princip suverenity lidu a česká ústavnost“. Hodnotil jsem práci po stránce materiální a formální. Je třeba okrajově zmínit, že o druhou práci, první v pořadí se nepodařilo obhájit.

Vyhodnocení formální stránky práce zahrnuje zkoumání, zda práce vyhovuje rozsahem, způsobem nakládání s citacemi, bohatostí zpracovaných pramenů a zpracováním technické stránky. Práce má 79 stran vlastního textu. Tím se řadí mezi práce, které sympaticky překračují dolní hranici stanovenou pro minimální rozsah textu.

Práce z hlediska počtu znaků na řádek i počtu řádek na stránce se jeví uspokojivě zvládnutou. Text je přehledně členěn. Obsahuje vlastní text, závěr, cizojazyčné resumé, seznam literatury i další předepsané náležitosti.

Práce s citacemi zůstává poněkud stranou pozornosti studentky. V zásadě se označují až věty na konci odstavce, dá se proto předpokládat, že přejatým je celý odstavec a nikoliv jeho poslední věta. Studentka jakoby nerada připouští, že pracovala se zdrojovými texty, a že tedy práce není celá jejím produktem.

Student však nemá prokazovat schopnost vědecké práce, ale schopnost samostatně analyticky a systematicky zpracovat odbornou práci. Prokazuje pouze schopnost aplikovat nabyté znalosti a zkušenosti tím, že na zadané téma vyhledá a odborně zpracuje zdrojové informace do uceleného celku, tak aby vlastní myšlenky podpořil náležitou odbornou argumentací.

Na druhou stranu je třeba akceptovat, že se jedná o první práci takového rozsahu, respektive u studentky druhou, a tudíž její zkušenost se zpracováním není velká. Nicméně zdroje vyznačeny jsou, autorka čerpání z jiných pramenů nepopírá, a proto je možno práci akceptovat ač s uvedenou výhradou.

Autorka pro potřeby práce zpracovala řadu zdrojů. Výčet zahrnuje 26 monografií, jeden sborník, dvě cizojazyčné monografie, řadu internetových materiálů, které však bohužel obsahují i jiné než odborné zdroje, zpracována je i řada právních norem. Autorka použila i řadu judikátů, které ale omylem zařadila mezi právní předpisy. Celkově hodnotím množství použité literatury zejména s ohledem na počet monografií jako velmi uspokojivé.

Obsahové hodnocení se věnuje způsobu naplnění práce textem. Zkoumá, zda je text logický, provázaný a přínosný. Zkoumá, zda nejde o prostě převzaté stati, které netvoří ucelený provázaný celek. Autorka zahazuje práci úvahou, nakolik lidé v demokratických státech rozhodují sami o sobě, zda princip suverenity lidu je skutečně zaručen a prosazován. Jak se již dříve ukázalo, autorka si vybrala originální a velmi složitou problematiku.

Práce je členěna na čtrnáct částí. po úvodu, který sumarizuje cíle se autorka vyrovnává s pojmem suverenity lidu a snaží se o jeho definici a popsání rozsahu používání. Následně se autorka zamýšlí

nad způsoby aplikace suverenity lidu, pokračuje nástinem judikatury a komparací se dvěma zeměmi Slovenskem a Německem. Práci uzavírá aktuální tematika, ve které se v současnosti odráží problematika suverenity lidu.

Vlastní závěr je shrnutím práce. Obsahuje zvláštní myšlenku, podle které narůstá potřeba celostátního referenda a navrhuje, aby se zvýšila účast jednotlivce ve volbách. Zmiňuje i fakt, že se objevují nové a nové politické strany, a zvažuje, zda voliči vybírají strany, které jsou schopny plnit svůj program. Celkově k členění je proto nutné říci, že práce má velmi propracovanou strukturu. Jednotlivá témata na sebe navazují a celkově lze říci, že vlastnímu tématu autorka věnuje naprostou většinu své práce.

Věcně je možné práci popisovat po jednotlivých kapitolách. Věcně obsažná druhá kapitola se věnuje pojmu suverenity. Nejprve si všímá jazykového pojetí. Následně zkoumá jeho historické významy. Na konec dochází k závěru, že suverenitu je možno pojímat v různém pojetí a to ve vztahu k instituci lidu a ve vztahu státu jako subjektu mezinárodního práva. toto členění je pro další práci klíčové. bez jeho vymezení by autorka těžko mohla zkoumat jeho význam pro lid jako státotvorný subjekt.

Další dílčí část se věnuje přímo suverenitě lidu. Zkoumá jeho korelace v ústavněprávním prostředí a jeho filozofická až právně teoretická východiska. Z rozboru rezultuje závěr, že lidu náleží právo kontrolovat moc, zda plní jeho vůli a to prostředky přímé a nepřímé demokracie.

Autorka přechází ke zkoumání pojmu lid. Autorka se vyrovnala s jeho různým pojetím a správně rozlišila význam lid občané, občanská společnost a obyvatelstvo. I tato část je logickou a integrální součástí práce a ukazuje schopnost autorky přirozeně gradovat tematiku.

Při zkoumání tématu se autorka nevyhnula významným historickým dokumentům a vědeckým veličinám a významným představitelům, kteří k tématice přispěli. Prokázala cit pro vyváženost historického exkursu, neboť pravidelně bývá historická část v diplomových pracích pouze vytěžovacím prostředkem pro zaplnění místa. Zde je však historická kapitola umírněna a přesně zapadající do stylu práce. Historické reminiscence obsahují i části pátá a šestá. I zde platí výše uvedená cit pro rozsah a výtěžnost.

Kapitola šestá začíná citací článku 1 Ústavy. Pak hutně probírá základní strukturu státu. V zásadě je prologem ke kapitole osmé, kde se přistupuje k úvaze o demokracii. Historické exkurze je pak navázána rozbohem forem demokracie. Autorka zkoumá přímou demokracii a její typy a to ve vztahu k ČR. Následuje rozbor nepřímé demokracie a to rozsahu volebního práva, pět je vše podáváno na základě platné české úpravy.

Kapitola devátá přechází k základním právům a svobodám jako kategorii, která tvoří podstatu suverenity jednotlivce tedy i lidu. Autorka postihuje výchozí historické milníky, popisuje subjekty práv a svobod, postavení v české Ústavě a Listině. Následně se věnuje zásadním právům a svobodám z hlediska suverenity lidu. Na tuto část navazuje rozbor judikatury, kdy postihla zásadní nálezy Ústavního soudu ČR.

Kapitola 11 je pak věnována komparaci. Jako srovnávací oblast bylo použito Německo. V kapitole 12 je komparováno Slovensko. Třináctá kapitola je věnována zásadním otázkám ústavnosti. Tím se vlastní práce uzavírá.

Z hlediska obsahového prokázala autorka schopnost shromáždit dostatečné množství pramenů, které zpracovala jednotným způsobem s centrální myšlenkou suverenity lidu. Práce má tendenci k přirozené gradaci. Míra zastoupení jednotlivých dílčích témat je odpovídající a logika řazení je zjevná. Autorka se proto tématu věnovala s dostatečnou péčí. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány do přiměřených podrobností, a dostatečně informačně výtěžně. Jediná výtka, kterou si dovoluji učinit, je určitý pokles jazykové obratnosti po polovině práce. některé formulace přímo volají po úpravě.

Práci studentky Jany Šindelářové celkově hodnotím jako vyhovující po stránce formální i materiální. Práce dokazuje, že studentka náležitě zvládla obor, znalosti dokáže použít tvořivým způsobem, je schopna za jednotným účelem vyhledat potřebné odborné materiály, se kterými je schopna náležitě odborně zacházet, takže splňuje předpoklady očekávané od studenta pátého ročníku.

Na základě shora uvedeného rozboru navrhuji hodnotit práci studentky s výhradou ústního projevu známkou velmi dobře až výborně. U obhajoby by se měla studentka zaměřit na pojem občanská společnost a jeho obsah a význam v dnešní době.

V Sokolově dne 24.1.2014

JUDr. Milan Tomeš

